

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege de înființare a Muzeului Regional "Memorialul Golgota Bucovinei"

În perspectiva aniversării centenarului Patriarhiei Romane, precum și a 250 de ani la ruperea Bucovinei din trupul Moldovei, crearea unui Muzeu Memorial dedicat istoriei prin care a trecut acest spațiu geografic distinct, a locuitorilor săi români și de alte neamuri, supraviețuitori sub diverse stăpâniri, se impune ca recuperare a memoriei și istoriei unei regiuni aparte a României și Europei.

Muzeul își propune să prezinte Bucovina și istoria ultimelor ei două secole și jumătate printr-o angajare responsabilă a tuturor instituțiilor locale și regionale, care pot contribui la cunoașterea adevăratului martiriu prin care a trecut acest ținut, cât și locuitorii săi, în perioada scursă de la 1775 și până în pragul zilelor noastre, ale căderii comunismului.

Bucovina, teritoriu natural al principatului Moldovei medievale, ieagănul ei, spațiu originar al descălecătorilor Dragoș vodă și Bogdan vodă, a fost transformată din 1775 în provincie imperială a Habsburgilor.

În sine, faptul a fost o tragedie pentru elitele conducătoare tradiționale, ca și pentru Biserica Ortodoxă tradițională, precum și un aport civilizațional.

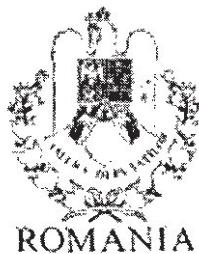
Fără să prezinte o istorie conflictuală, Muzeul "Memorialul Golgota Bucovinei" reflectă istoria tragică a unei regiuni distințe a României, marcă și expresie a rezistenței locuitorilor ei, față de tendințele de nivelare și asimilare în interiorul altor granițe.

Spațiu cultural și de civilizație cu darul supraviețuirii prin credință a românilor, dar și a conviețuirii lor seculare alături de celealte neamuri, care și-au găsit adăpost aici, Bucovina a devenit, în timp, un creuzet al unei civilizații locale cu o notă aparte în universul românesc, care se cuvine mai bine individualizată, reflectată și cunoscută.

Muzeul Golgota Bucovinei este preconizat a funcționa ca muzeu regional, cu sediul în jud. Suceava, comuna Tișăuți, organizat prin prezenta Lege, de către Ministerul Culturii, în asociere cu Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților.

Prezența unui asemenea așezământ este reclamată de istoria tragică a acestui ținut românesc.

Nu întâmplător, el este preconizat a fi deschis la prilejul aniversării unui sfert de mileniu de la desprinderea Bucovinei de apartenența istorică la Moldova.

Și totuși, acest ținut a supraviețuit miraculos, ca spațiu românesc, trecând prin toate asprimile vremurilor, ca un exemplu de supraviețuire prin credință: Pronia a pus Bucovina pe calea unei Golgote, pentru a o încerca.

Și ea a trecut încercările, prin simbioza creată între Biserică și credincios, în acest spațiu monastic și ecclastic cunoscut deja în întreaga lume, prin unicitatea monumentelor și așezămintelor sale.

Mai puțin cunoscută este istoria frământărilor, prefacerilor, prin care au trecut comunitățile oamenii și bisericile lor, mai vechi ori mai noi, din pragurile modernității și până în prezent. Cum, cu toate stăpâniri, cu toate distrugerile războaielor, în Bucovina au supraviețuit, în toate împrejurările teribile ale ultimelor două secole, atât românilor, cât și credința lor creștină răsăriteană.

"De-a pururea o durere pentru noi", scria Mihai Eminescu, desprinderea Bucovinei din teritoriul Moldovei a marcat debutul prin care acest teritoriu s-a aflat constant sub teroarea istoriei, într-o silnică răstignire a Bucovinei, realizată prin conjugarea a trei imperialism repressive, față de identitatea românească și credința ortodoxă: austriacă, țaristă și sovietică.

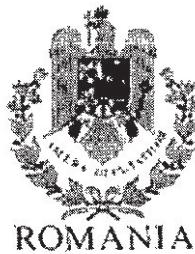
Prima țintă a noilor autorităților austriece, acum 250 de ani (care viza o politică anti identitară și de deznaționalizare a românilor) a fost Biserica Ortodoxă. Au fost desființate majoritatea mănăstirilor bucovinene, a fost înființat Fondului bisericesc greco-oriental, pe baza proprietăților mănăstirești voievodale, s-a mutat Episcopia de la Rădăuți la Cernăuți, Episcopie care devine Mitropolia Bucovinei, în 1873.

Ocupația austriacă a urmărit schimbarea compoziției etnice și spirituale a provinciei. Ortodoxia și România nemaifiind majoritari, a urmat reacția acestora, în principal a boierilor, a intelectualilor și a clerului ortodox.

Cu deosebire în a doua jumătate a sec. XIX-lea, românilii au obținut unele drepturi politice și înființarea liceelor din Suceava, Rădăuți, Cernăuți și Siret, apoi a Facultății de Teologie Ortodoxă de la Cernăuți, la care s-a format elita culturală și spirituală românească, care a contribuit în mod hotărâtor la pregătirea și înfăptuirea Marii Uniri de la 1918.

Pe 28 noiembrie 1918, după un calvar de 144 de ani, de rezistență, martiriu și apologetică culturală și ortodoxă românească, perioadă care urmează să fie pe larg ilustrată prin înființarea acestui Muzeu, elita politică românească și Biserica ortodoxă a Bucovinei au hotărât UNIREA Bucovinei cu Romania - Patria Mamă.

A urmat actul unirii Transilvaniei cu România (1 decembrie 1918), după ce mai întâi, pe 27 martie 1918, Basarabia făcuse pasul unirii cu Țara Mamă. Pronie dumnezeiască, minune și profetie, „profetism românesc”, cum spunea Mircea Eliade.

Răstignirea Bucovinei a cunoscut a doua etapă în contextul celui de-al doilea război mondial, pecetluind reluarea drumul ei pe Golgota istoriei la 26-28 iunie 1940, când din teritoriul românesc ocupat de Uniunea Sovietică (de o suprafață de 50762 kmp), 6262 kilometri pătrați reprezentau partea nordică a Bucovinei.

Pe 7 august 1940 a fost înființată regiunea Cernăuți, formată din nordul Bucovinei, județul Hotin și Ținutul Herța, pentru ca pe 4 septembrie să fie inclus sudul județului Hotin în componența RSS Moldovenești și să fie stabilit noul hotar cu RSS Ucraineană.

A urmat calvarul: mii de refugiați bucovineni din teritoriul ocupat de sovietici au venit în județele Rădăuți și Suceava, împrejurări în care s-a săvârșit Katynul românesc, de la Fântâna Albă. Populația românească rămasă pe teritoriul sovietic a fost înglobată în mare parte în valurile de deportați români, în gulagul siberian, în această nouă Golgotă a Bucovinei.

Persecuțiile anticeștine, confruntate cu o puternică rezistență și mărturisire din partea populației, cu mii de victime confirmate documentar, cu rezistența armată în Munții Bucovinei, cu rezistența țărănimii la colectivizarea forțată, cu Golgota Bisericii bucovinene, prin desființarea Mitropoliei Bucovinei și a Facultății de Teologie de la Suceava și Cernăuți, cu confiscarea Fondului Bisericesc, cu persecuțarea monahismului, a clerului ortodox dar și a culturii și civilizației creștine în anii regimului comunist, sunt tot atâtea pagini care își vor găsi relevanță în cadrul Muzeului "Memorialul Golgota Bucovinei".

Tabloul martiriului istoric al Bucovinei din veacurile trecute, care relevă proporții și dimensiuni rar întâlnite în istorie trebuie prezentat distinct. Toate cruzimile săvârșite asupra acestui ținut istoric, asupra populației sale, indiferent de apartenență etnică, trebuie prezentate în geografia distinctă a martiriului acestei zone istorice, de o inegalabilă frumusețe și relevanță pentru istoria României.

Și, în fond, este istoria unui miracol care n-a fost prezentată până acum unitar, istorie care a făcut din Bucovina, zonă mult încercată, partea României cu cele mai numeroase mănăstiri, schituri și biserici, monumente de artă religioasă creștină, care au supraviețuit unor timpuri peste măsură de vitrege.

Faptul în sine dă mărturia puterii sămăduitoare a credinței, chiar și în confruntarea dintre om și o istorie vitregă – cea a Golgotei Bucovinei.

Inițiatori,

Deputat Lucian-Florin PUȘCAȘU

Deputat Dorel-Gheorghe ACATRINEI

LISTA

Suștinătorilor proponerii legislative – Lege de înființare a Muzeului Regional
"Memorialul Golgota Bucovinei"

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	Simion Gheorghe Nicolae AUR		
2	Lucian Florin Pușcașu ACR		
3	Dorel Gheorghe Acătinei ACR		
4	Titus Popă PAUNESCU AUR		
5.	NAGY VASILE AUR.		
6.	Pop DARIUS AUR		
7	TANASĂ DINI AUR		
8	Badiu GEORGEL AUR		
9	Zuachii Reiso AUR		
10	MITREA DUMITRINA AUR		
11	Sorin MUNCAU AUR		
12	Sucu Sebastian AUR		
13	Axiuia ADRIAN GEORGE AUR		
14	Vologodski BOZI AUR		
15	Alf Stefanu Mihai AUR		

LISTA

Suștinătorilor propunerii legislative – Lege de înființare a Muzeului Regional
“Memorialul Golgota Bucovinei”